

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

Михайло КОЦЬ

КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА ПРАКТИКА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Луцьк – 2024

УДК [159.9:62]:371.214.115

ББК 88.411 p30 2

K75

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 6 від 21 лютого 2024 р.)

Рецензенти:

А. В. Кульчицька, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології Волинського національного університету ім. Лесі Українки

Коць М. О.

K-75 Корекційно-реабілітаційна практика : методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2024. 27 с.

У методичних рекомендаціях представлений зміст основних завдань для засвоєння освітнього компонента «Корекційно-реабілітаційна практика» для здобувачів освіти ОКР «Бакалавр» факультету психології.

©Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2024

© Коць М. О., 2024 р.

ЗМІСТ

1.ОПИС	ОСВІТНЬОГО
КОМПОНЕНТА.....	4
2.	ЕТАПИ
ПРАКТИКИ.....	7
3. ВИДИ (ФОРМИ)	ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ЗАВДАНЬ.....	8
4 ОЦІНЮВАННЯ	РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРАКТИКИ.....	15
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	
ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	
.....	21
6. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	25

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента за навчальним планом 2019 року
денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
	053	Рік навчання 4
	Психологія	Семестр – 8
	Психологія,	Консультації - 6 год.
Кількість годин / кредитів 900 /3	Бакалавр	Самостійна робота – 84 год.
		Форма контролю: залік

Анотація курсу. Освітній компонент є нормативним курсом циклу професійної та практичної підготовки фахівця, одним із тих, які зорієнтовані на психологічну діагностику та корекцію. Він покликаний апробувати отримані теоретичні знання на практиці.

Пререквізити: загальна психологія, психодіагностика, вікова психологія, педагогіка, педагогічна психологія, пропедевтична практика, педагогічна (виробнича) практика.

Постреквізити: превентивна практика, асистентська-науково-педагогічна практика.

Предмет вивчення – особистість клієнта, корекція, реабілітація.

Мета і завдання (ОК)

Метою корекційно-реабілітаційної практики є: поглиблення теоретичних знань, які здобувачі освіти отримали протягом навчання в університеті; формування у здобувачів освіти вмінь та навичок розробки та

впровадження психокорекційної роботи, оволодіння методами та формами її проведення; здобувачів освіти з основними формами та напрямками роботи психолога; спостереження та участь за проведенням консультативної, психокорекційної та просвітницької роботи психолога.

Основними завданнями є:

- опрацювання наукової та методичної психологічної літератури з питань теорії і практики корекційно-реабілітаційної діяльності;
- ознайомлення здобувачів освіти з базовою установою, визначеною для проходження практики;
- ознайомлення здобувачів освіти з основними формами корекційної роботи психолога;
- вивчення робочого графіка психолога;
- складання здобувачами освіти орієнтовного плану роботи та його узгодження з керівником практики і психологом установи;
- спостереження за проведенням консультативної роботи психологом;
- спостереження за веденням консультацій психологом;
- допомога в оформленні протоколу консультативної бесіди;
- спостереження за поведінкою психолога та клієнта під час проведення консультації;
- заповнення щоденника спостережень після консультації;
- спостереження за проведенням психокорекційної роботи психолога, складання плану корекційної роботи;
- проведення індивідуальних та групових консультацій під керівництвом психолога;
- участь у роботі тренінгової групи (можливість розігрування певної ролі за завданням психолога).

Результати навчання (Компетентності)

загальні

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

спеціальні

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

II. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Термін	Зміст роботи	Зміст консультації методиста
I тиждень	<p>Проведення ППД з використанням методів дослідження, вивчення історії хвороби та анамнезу, проведення клінічного інтерв'ю.</p> <p>Робота супервізором: при проведенні консультативної роботи або групової психокорекції чи реабілітації.</p> <p><i>Форма звіту:</i> Запис консультативної сесії або сеансу групової роботи та їх аналіз.</p>	<p>Визначення схеми аналізу, допомога у формулюванні психологічної проблеми та психологічної гіпотези.</p>
II тиждень	<p>Розробка програми психокорекційної роботи у поширеному випадку</p> <p><i>Форма звіту:</i> Програма психокорекційної реабілітаційної роботи</p>	<p>Визначення мети психокорекційної роботи, пошук оптимальних шляхів (методів, форм) її досягнення.</p>
III Тиждень	<p>Робота під наглядом: впровадження програми психокорекційної та реабілітаційної роботи.</p> <p><i>Форма звіту:</i> Власний аналіз проведеної роботи (письмовий звіт) та характеристика методиста-керівника. Аналіз проведеної психо</p>	<p>Спостереження за роботою з психокорекції реабілітації, аналіз (2 сеанси)</p>

	<p>корекційної роботи. Проведення повторного ППД, оцінка ефективності психокорекційного впливу. Написання звіту.</p>	
--	--	--

III. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Корекційно-реабілітаційна практика для майбутніх психологів – це комплексний процес навчання, спрямований на підготовку фахівців у сфері психології з умінням надавати допомогу особам з різними психічними потребами, включаючи психічні розлади, неврологічні або розвиткові відхилення.

Корекційно-реабілітаційна практика майбутніх психологів може включати:

Теоретичну базу: Огляд основних теорій психології, медичних аспектів, психіатрії та педагогіки, що стосуються корекційно-реабілітаційної роботи. Це включає в себе вивчення принципів психологічної реабілітації, методів корекції та спеціалізованих підходів до розвитку різних категорій людей.

Практичні навички: Тренування практичних навичок, таких як індивідуальна й групова робота з клієнтами, використання спеціалізованих технік (наприклад, арт-терапія, когнітивно-поведінкова терапія тощо), розробка індивідуальних програм реабілітації та корекції.

Етичні аспекти: Засвоєння етичних стандартів та правил поведінки, пов'язаних із роботою з клієнтами з особливими потребами.

Практичний досвід: Надання можливостей студентам для отримання практичного досвіду через стажування або практику в спеціалізованих

центрах або закладах, де вони матимуть можливість застосовувати свої знання та навички на практиці.

Оцінка та підтримка: Навчання студентів методам оцінки потреб та прогресу клієнтів, а також вміння надавати підтримку не лише самим клієнтам, а й їхнім родинам чи опікунам.

Актуальні тенденції: Огляд сучасних досліджень, новітніх технологій і методів у сфері корекційно-реабілітаційної практики, що дозволяють майбутнім психологам бути орієнтованими на інновації та розвиток цієї галузі.

1. Програма вивчення особистості досліджуваного, структури порушень і механізмів їх компенсації, соціальних позицій та рольової поведінки в різних групах, отримання даних для функціонального діагнозу і динамічна корекція їх з урахуванням завдань і реабілітації.

Структура порушень особистості: Ознайомлення з різними моделями особистості та їхніми порушеннями. Вивчення внутрішніх динамік особистості та факторів, що впливають на формування психічних порушень.

Механізми компенсації порушень: Розуміння та вивчення стратегій компенсації та адаптації у людей з психічними порушеннями, включаючи механізми захисту, стресові реакції та способи пристосування.

Соціальні позиції і рольова поведінка в різних групах: Аналіз взаємодії особистості з соціальним оточенням, вивчення впливу соціальних ролей на поведінку та ідентичність в різних соціальних групах.

Отримання даних для функціонального діагнозу: Навчання методам збору та аналізу даних для оцінки психологічного стану особистості, виявлення симптомів та характеристик порушень.

Динамічна корекція з урахуванням завдань реабілітації: Розробка та впровадження індивідуальних програм корекції та реабілітації з урахуванням виявлених порушень особистості та їхніх функціональних аспектів.

Ця програма надає комплексні знання стосовно аналізу та роботи з особистістю досліджуваного, враховуючи як структурні особливості порушень, так і можливості їхньої корекції та реабілітації з урахуванням соціальних та функціональних аспектів.

2. Вивчення індивідуальних особливостей та психічного розвитку дитини.

Вивчення індивідуальних особливостей та психічного розвитку дитини включає в себе широкий спектр аспектів, серед яких можуть бути наступні:

Фізичний розвиток: Розуміння фізичних процесів, етапів фізіологічного розвитку дитини від народження до дорослості.

Когнітивний розвиток: Вивчення процесів сприйняття, мислення, мовлення, пам'яті та інших когнітивних функцій у різних вікових стадіях.

Емоційний розвиток: Аналіз формування емоційної сфери дитини, розуміння та підтримка емоційного розвитку, врахування особливостей розвитку емоційного інтелекту.

Соціальний розвиток: Вивчення соціальних навичок, взаємодії з оточуючим середовищем, розвитку відносин з ровесниками та дорослими.

Розвиток особистості: Аналіз формування індивідуальних рис, темпераменту, характеру, самооцінки та самосвідомості.

Психологічні особливості в різних вікових групах: Розуміння та адаптація методів та підходів до психічного розвитку від народження до раннього дорослого віку, враховуючи специфіку кожної вікової групи.

Діагностика та підтримка розвитку: Оцінка психічного стану дитини, виявлення можливих проблем або ризиків та розробка індивідуальних програм підтримки та розвитку.

Вивчення індивідуальних особливостей та психічного розвитку дитини сприяє формуванню глибокого розуміння особливостей дитячої психіки та дозволяє розробляти ефективні підходи до її розвитку та підтримки.

3. Соціально-психологічне дослідження спілкування, взаємин в сім'ях і в групах та їх динаміки в процесі корекційно - реабілітаційної роботи.

Соціально-психологічне дослідження спілкування та взаємин в сім'ях і групах в контексті корекційно-реабілітаційної роботи охоплює кілька ключових аспектів:

Аналіз спілкування в сім'ях: Дослідження взаємодії між членами сім'ї, комунікаційних моделей, особливостей конфліктів та їх вплив на психологічний стан учасників сімейних відносин.

Вивчення групової динаміки: Аналіз взаємодії учасників групи в контексті корекційно-реабілітаційних програм. Розуміння впливу різноманітних групових динамік, включаючи лідерство, конфлікти, співпрацю, на результативність та ефективність програми.

Вивчення динаміки взаємин: Розуміння змін в стосунках між учасниками програми корекції та реабілітації на протязі часу, виявлення ключових моментів або факторів, що впливають на ці взаємини.

Розробка стратегій комунікації: Вивчення способів покращення комунікації в сім'ях і групах в рамках корекційно-реабілітаційної роботи. Розробка та впровадження практичних методів покращення спілкування для підтримки успішної реабілітації.

Урахування соціальних факторів в процесі корекції: Розуміння впливу соціального оточення на успішність корекційно-реабілітаційної роботи та розробка стратегій, спрямованих на покращення взаємин в цьому контексті.

Ці дослідження спрямовані на глибше розуміння динаміки взаємин в сім'ях і групах та їх вплив на ефективність програм корекції та реабілітації, а також на розробку стратегій для покращення спілкування та взаємодії серед учасників цих програм.

4. Дослідження терапевтичного середовища та розробка психологічних рекомендацій щодо його оптимізації.

Дослідження терапевтичного середовища та розробка психологічних рекомендацій для його оптимізації має на меті створення сприятливого та ефективного простору для проведення терапевтичних сесій та роботи з клієнтами. Основні аспекти дослідження та рекомендацій можуть включати:

Фізичне середовище: Аналіз простору, розміщення меблів та обладнання, освітлення, кольорові палітри та оздоблення приміщення для створення комфортного, безпечного та заспокійливого середовища.

Емоційна атмосфера: Вивчення емоційного клімату та психологічної безпеки в середовищі, урахування чинників, що можуть впливати на емоційний стан клієнтів та їхню комфортність.

Розвиток довіри: Рекомендації для покращення взаємодії між терапевтом і клієнтом, включаючи створення відкритого та підтримуючого відношення для сприяння розвитку довіри.

Застосування технологій: Розгляд можливостей використання технологій (наприклад, аудіо-відео матеріали, спеціальні програми) для поліпшення ефективності терапевтичних сесій.

Психологічна безпека: Рекомендації щодо створення умов, які підтримують конфіденційність, безпеку та приватність для клієнтів у терапевтичному середовищі.

Оптимізація комунікації: Розробка стратегій покращення комунікації між терапевтом і клієнтом, а також між усіма учасниками терапевтичного процесу.

5. Психологічні ігри – руханки на розвиток емоційно-вольової сфери.

Психологічні ігри або руханки, спрямовані на розвиток емоційно-вольової сфери, є ефективним інструментом для стимулювання емоційного і вольового розвитку у дітей та навіть у дорослих. Ці ігри можуть включати:

Ігри для розвитку емоційного розуміння: Ці ігри спрямовані на вивчення та розуміння різноманітних емоцій, виявлення їх у собі та інших, а також навчання способів ефективної комунікації емоцій.

Ігри для розвитку емпатії: Ігри, які сприяють розвитку здатності відчувати та розуміти почуття інших людей, співчуття та розуміння різних точок зору.

Ігри для розвитку саморегуляції: Ігри, які допомагають контролювати емоції, встановлювати цілі та працювати над досягненням їх, розвивають вольові якості та самодисципліну.

Ігри для розвитку соціальних навичок: Ці ігри сприяють вивченню та розвитку навичок співпраці, командної роботи, вирішення конфліктів та розвитку дружніх стосунків.

Ігри для підтримки креативності та уяви: Ігри, які стимулюють творчість, уяву та розвиток абстрактного мислення через креативні завдання та розваги.

Ці ігри можуть бути різноманітними за формою та цільовим призначенням, проте їх спільна мета полягає в розвитку емоційного і вольового спектру особистості, сприяючи формуванню позитивних рис та навичок для адаптації до різних життєвих ситуацій.

б. Заняття на покращення адаптації (наприклад - «Вчимося працювати дружно»).

Заняття з покращення адаптації, такі як "Вчимося працювати дружно", спрямовані на розвиток навичок соціальної адаптації та співпраці в груповій або командній діяльності. Основні елементи цих занять можуть включати:

Командні ігри та завдання: Організація спеціальних ігор або завдань, які вимагають співпраці та взаємодії між учасниками. Ці ігри спрямовані на формування командного духу, роботу у групі та вирішення завдань спільними зусиллями.

Тренінги з комунікації: Уроки та вправи, спрямовані на вдосконалення навичок ефективної комунікації, слухання та вираження власних ідей у групі.

Стимулювання співпраці: Проведення ділових ігор або симуляцій, де учасники залучені до спільного розв'язання проблем або досягнення мети через співпрацю.

Розвиток емпатії та сприйняття інших: Завдання, спрямовані на розуміння потреб інших учасників групи, врахування їхніх ідей та перспектив у спільній роботі.

Тренінги з розвитку взаєморозуміння та конфліктології: Вправи, спрямовані на вирішення конфліктів у групі, навчання конструктивного підходу до вирішення різниць у поглядах та думок.

Розвиток лідерських якостей: Завдання, які сприяють розвитку вмінь бути лідером у групі та одночасно вміти ефективно співпрацювати з іншими.

Заняття з покращення адаптації через спільну діяльність покликані розвивати навички співпраці, толерантності, роботи у команді та вирішення проблем, які можуть виникнути в соціальних ситуаціях.

7. Тренінгове заняття на профілактику суїцидальної поведінки, девіантної, злочинної (наприклад - «Життя найвища цінність»).

Тренінгове заняття на профілактику суїцидальної поведінки, девіантної та злочинної поведінки, спрямоване на підвищення освіти та свідомості щодо цінності життя та на вироблення стратегій запобігання негативним вчинкам. Основні компоненти цього тренінгу можуть включати:

Інформація та освіта про суїцидальну поведінку: Надання інформації про ризики суїцидальної поведінки, її причини, симптоми та методи попередження.

Розвиток навичок управління стресом та емоціями: Тренінги зі стрес-менеджменту, техніки релаксації та навички саморегуляції емоцій для підвищення резистентності до стресових ситуацій.

Підтримка та співчуття: Вивчення навичок слухання та підтримки інших, підсилення емпатії та співчуття у відносинах з оточуючими.

Розвиток позитивного мислення та самооцінки: Тренування позитивного спрямування думок, розвиток позитивної самооцінки та самоповаги.

Конфліктологія та розв'язання проблем: Навички розв'язання конфліктів без насильства та підтримка вироблення стратегій розв'язання проблем.

Просування позитивних цінностей та цілей: Робота над встановленням позитивних життєвих цілей та цінностей, що сприяють здоровому способу життя та позитивному мисленню.

Ці тренінгові заняття спрямовані на підвищення свідомості, розвиток позитивних ментальних моделей та навичок, які допоможуть учасникам зберегти життя та підтримати позитивний розвиток особистості.

ІV. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Підсумкова оцінка формується наступним чином:

№	Вид контролю	Кількість балів за вид контролю
1	Заповнення щоденника практики	10 балів
2	Оцінка керівника практики від бази практики	20 балів
3	Представлення матеріалів роботи, згідно індивідуального плану (програма вивчення особистості досліджуваного, соціально-психологічне дослідження спілкування, розробка психологічних рекомендацій)	60 балів
4.	Оформлення і захист звіту з практики	10 балів
	Всього	100 балів

Політика оцінювання результатів практики

Уся політика оцінювання базується на врахуванні ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf

та ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf

Вимоги:

- обов'язкове відвідування бази практики;
- активність здобувача освіти під час виконання завдань, передбачених програмою практики;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- своєчасне оформлення та подання звіту на кафедру.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача, вчителя, практичного психолога при необхідності виконання певних завдань, передбачених програмою практики); - порушення дисципліни; - списування та плагіат.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%B>

A%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf);

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- *на рівні формальної освіти* – здобувач освіти повинен отримати бали під час проходження корекційно-реабілітаційної практики (враховуються бали за індивідуальну та групову роботу, виступи, дискусію, проведені заняття корекційна та реабілітаційна робота тощо) – макс. 100 балів;
- *на рівні неформальної освіти* – 1 бал за участь у науковому семінарі чи конференції; 2 бали за публікацію результатів дослідницької роботи у формі тез або статті за проблематикою освітнього компонента (макс. 3 бали);
- *на рівні інформальної освіти* – детальне за ознайомлення зі специфікою роботи дослідно-експериментального майданчика Луцького навчально-

реабілітаційного центру (макс. 1 бал).

Сумарно : 100 балів.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Критерії оцінювання проходження здобувачами освіти педагогічної (виробничої) практики:

Оцінка «відмінно» - (90-100 балів) - всі завдання корекційно-реабілітаційної практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння здобувача освіти застосовувати і творчо використовувати психологічні та методичні знання, пов'язані з особливостями практичної діяльності психолога. Продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні корекційно-реабілітаційних заходів. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка **«дуже добре» - (82-89 балів)** – завдання, передбачені силабусом практики виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння (на конструктивному рівні) застосовувати психологічні та методичні знання, пов'язані з особливостями діяльності в ЗСО. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «дуже добре».

Оцінка **«добре» - (75 – 81 бали)** - завдання практики виконано. У ході виконання завдань, зокрема підготовка до занять, допускалися незначні помилки. Недостатньо аргументовано здійснював аналіз освітнього процесу. Під час проведення виховних заходів виявляв старанність. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику здобувача освіти-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка **«задовільно» - (67 – 74 бали)** - завдання практики виконано не в повному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Недостатньо обґрунтовано вибирав методи проведення занять. Допускав помилки під час аналізу освітнього процесу. Звітна документація оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка **«достатньо» - (60 –66 балів)** - завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Документація

оформлена з помилками. Щоденник оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «незадовільно» - (1 –59) незадовільно з можливістю повторного складання. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук. Здобувач освіти не виконав запланованих завдань практики і виявив повну невідповідність до практичної діяльності на репродуктивному та конструктивному рівнях майбутньої професійної діяльності.

Підсумковий контроль

Після закінчення практики у *тижневий термін* (або до дати вказаної як дедлайн) кожен здобувач освіти повинен подати керівникові від кафедри педагогічної та вікової психології для захисту пакет звітної документації. Після перевірки керівником практики документації практики, поданої здобувачем освіти, відбувається *захист в присутності комісії*.

Терміни проведення заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом заліково-екзаменаційної сесії. У разі не отримання заліку, здобувач освіти може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за практику.

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Методичні рекомендації щодо проходження практики

1. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів-психологів під час проходження практики : метод. рек. Київ: НПУ ім. М. Драгоманова. 2007. 64 с.
2. Гошовська Д.Т. Пропедевтична практика (психолога-стажиста): методичні рекомендації для студентів факультету психології та соціології. Луцьк, 2020. 15с.
3. Гошовська Д.Т. Корекційно-реабілітаційна практика: методичні рекомендації для студентів факультету психології та соціології. Луцьк, 2020.21с.
4. Загальна психологія : методичні рекомендації до лабораторного практикуму/ уклад. О.В. Кихтюк, А.Б. Мудрик, О.А. Соловей, Т.В. Федотова Луцьк : ВежаДрук, 2015. 156 с.
5. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності студентів та написання наукових робіт / Укладач О. Є. Іванашко. Луцьк, РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі України, 2011. 60 с.
6. Мудрик А. Б. Соціально-психологічна діагностика : метод. рек. до самост. та індивід. роботи студ. Східноєвропейський нац. ун-т імені Лесі України, Ф-т психології, каф. заг. та соц. психології. Луцьк : ССНУ ім. Лесі України, 2012. 45 с.
7. Мудрик А. Б. Загальна психологія : навч-метод. матеріали до курсу. Луцьк : Вежа–Друк, 2013. 37 с.
8. Мудрик А.Б. Загальна психологія : навчальний посібник. Луцьк : Вежа- Друк, 2015. 190 с.

9. Соціально-психологічний тренінг: теорія та практика [Текст]: навч. посіб. / Кульчицька А. В., Мудрик А.Б., Соловей-Лагода О.А., Федотова Т.В. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 168 с.

Рекомендована література

Основна

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. Київ, Вища школа, 1997. 168 с.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. Київ, Кондор, 2008. 272 с.
3. Бондаренко О. Психологічна допомога особистості. Харків, 1996. 296с.
4. Горноста́й П. П. Теория и практика психологического консультирования. *Проблемный подход*. Київ, 1995. С. 37-86.
5. Ілляшенко Т. Д. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання. Київ, 1997. 294с.
6. Максименко С. Д. Теоретичні основи побудови принципів та критеріїв психологічної організації навчання *Психологічна організація умов розвитку суб'єкта учіння*. Київ, 1996. С.18- 48.
7. Педагогічна майстерність учителя: навчальний посібник / за ред. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Харків, 2006. 224 с.
8. Шулдик В. І., Шулдик Г. О. Педагогічна практика [Текст] : навчально- методичний посібник. Умань : Жовтий О. О., 2013. 162с.
9. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції Київ,1996. С. 3467.

Допоміжна

1. Коць М. О., Демчук С. М. Особливості діагностики уваги молодших школярів з особливими освітніми потребами, які мають порушення мовлення. *Сучасна наука та освіта Волині : зб. матеріалів наук.-практ. конф.* , 22 листоп. 2018 р. , м. Володимир-Волинський. / упоряд., голов. ред.

- Б. Є. Жулковський. Луцьк : Волиньполіграф, 2018. С. 481-483.
2. Коць М. О., С. В. Куляк. Професійне самовизначення та особливості професійної орієнтації дітей з вадами психофізичного розвитку. *Освітні горизонти. Інформаційно-методичний вісник* ; Луцьк, 2018. С. 775-780.
 3. Коць М. О., Тучак А. М. Професійне самовизначення у процесі соціалізації дітей з вадами психофізичного розвитку. *Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти : матеріали IV наук.-практ. конф.* (м. Луцьк, 13 лютого 2019 р.) ; ред. В. В. Чижик. Луцьк: ЛІРоЛ, 2019. С. 71-73.
 4. Коць М. О. Т. М. Ятчук. Особливості діагностики особистісної сфери підлітка з особливими освітніми потребами. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез* ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 235–240.
 5. Коць М. О., Ятчук Т. М. Специфіка діагностики особистісної сфери підлітків з особливими освітніми потребами. *Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12* / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2019. С. 120-127.
 6. Коць М., Давидюк К. Особливості мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез* ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 129–133.
 7. Коць М., Цвігун О. Мотивація кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції. *Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез* ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. 218–222.
 8. Коць М., Давидюк К. Діагностика мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку профільних класів. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.* (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 97–100.
 9. Коць М., Цвігун О. Діагностика мотивації кар'єрного росту оперативного

- персоналу атомної електростанції. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (13 трав. 2019р.)* / за заг. ред.. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 66–69.
10. Коць М. О., Ятчук Т. М. Психолого-педагогічні засади корекції порушень особистісної сфери в підлітків з особливими освітніми потребами. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»* : збірник наукових праць. Острог : Вид-во НаУОА, червень 2019. № 8. С. 42–46.
11. Коць М., Цвігун О. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді. *Психологія: реальність і перспективи* : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол.: Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2020. С. 125-129.
12. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти : затв. наказом МОНУ від 06.09.2000 № 434 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 26.09.2000 за № 659/4880. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00>.
13. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтований посібник на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам) / Кол. авторів: Пащенко М. І., Пащенко Д. І., Перепелюк Т. Д. Умань, 2008. 179 с.
14. Роль психологічної діагностики у роботі з учнівським колективом. *Позакласний час*. №5-6, 2001.

VI. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

(Зразок оформлення титульної сторінки до звітних матеріалів)

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ВІКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ
здобувача (ки) _____ групи**

(прізвище та ім'я здобувача)

у термін із _____ до _____

База практики: _____

“Допущено до захисту”

МП

(Директор школи)

Керівник від бази практики

(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

Навчально-методичне видання

Автор: Коць Михайло Онисимович

КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА ПРАКТИКА

методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента

Друкується в авторській редакції